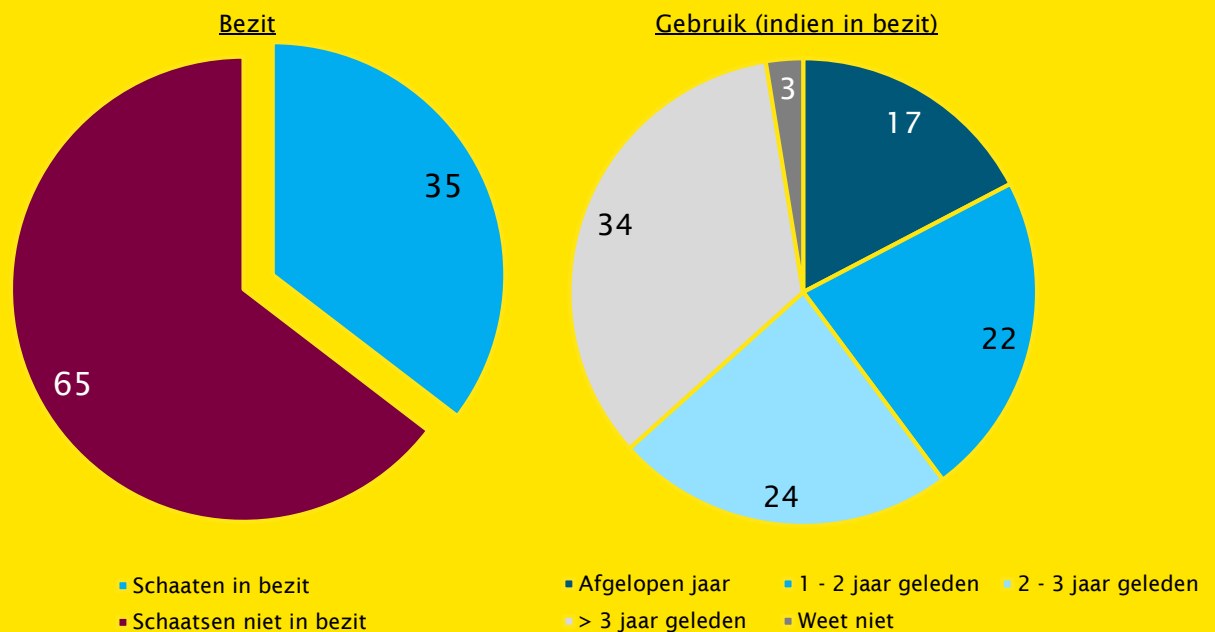

Figuur 1 Bezit en gebruik schaatsen in afgelopen twaalf maanden (indien in bezit), Nederlandse bevolking 15-80 jaar, in procenten

Natuurijs zet Nederlanders in beweging

Koning Winter heeft zich in de winter van 2016/2017 nog nauwelijks in Nederland getoond, maar nu lijkt het er toch van te komen: er kan mogelijk weer (op natuurijs) worden geschaatst. Verwacht mag worden dat Nederlanders in groten getale de schaatsen onderbinden. Bij de jaarwisseling van 2009, toen er ook kon worden geschaatst, gingen 3,1 miljoen volwassen Nederlanders het natuurijs op (23%)¹. Onder hen waren 1,2 miljoen niet-sporters. Duidelijk is dat natuurijs Nederlanders verleidt om in beweging te komen.

Daarbij is ook altijd een kans dat iets mis gaat. Zonder natuurijs moeten jaarlijks 3.000 à 4.000 schaatsers naar de spoedeisende hulp. In 2012, toen er ook veel natuurijs was, waren dat er zelfs 12.000². Een gebroken pols (door een val) kwam dat jaar het meeste voor (4.500 keer). 950 schaatsers moesten in het ziekenhuis worden opgenomen. Afgezet tegen de 3,1 miljoen schaatsers stelt dat niet veel voor, maar toch: schaatsen herbergt ook een zeker risico in zich.

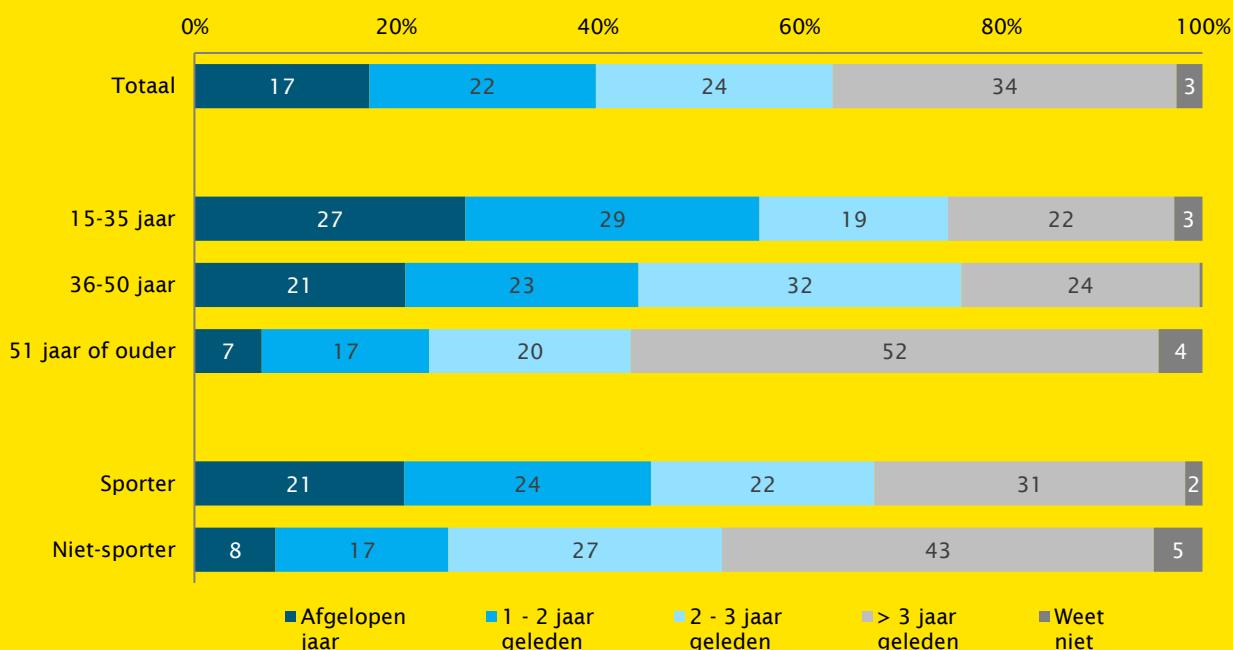
Schaatsen in 1 op de 3 huishoudens

Hoeveel Nederlanders op natuurijs gaan schaatsen, valt moeilijk te voorspellen. In ieder geval is bekend dat bij één op de drie huishoudens nog schaatsen in bezit zijn (zie figuur 1). Sporters beschikken wat vaker over schaatsen dan niet-sporters (respectievelijk 40% en 27%; niet in figuur), maar duidelijk is dat bezit van schaatsen nog altijd wijdverbreid is.

Roestige schaatsen

Schaatsen bezitten, wil echter nog niet zeggen dat men ook daadwerkelijk schaats. Iets minder dan een vijfde van de schaatsbezitters had zijn of haar schaatsen het afgelopen jaar - waarbij er geen natuurijs in Nederland was - gebruikt (zie figuur 1). Voor ruim de helft van de schaatsbezitters gold dat men tussen de één en drie jaar geleden voor het laatst had geschaatst. Voor een derde gold dat het al weer drie jaar geleden voor het laatst was dat men de ijzers had ondergebonden.

Figuur 2 Gebruik schaatsen in afgelopen twaalf maanden (indien in bezit), Nederlandse bevolking 15-80 jaar naar deelgroep, in procenten

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke en landelijk opererende stichting gericht op de bevordering van de sociaal-wetenschappelijke kennisontwikkeling en beleidseffectiviteit op het terrein van sport en samenleving.

Neem voor meer informatie contact op met Paul Hover
p.hover@mulierinstituut.nl

Mulier Instituut
Postbus 85445
3508 AK Utrecht
T 030-7210234
p.hover@mulierinstituut.nl

www.mulierinstituut.nl

Ouderen kwetsbare groep?

50-64-jarige schaatsers maakten in 2012 de grootste kans om door het schaatsen op de spoedeisende hulp te belanden². Helemaal vreemd is dat niet. Als er iets gebeurt, brengt ouderdom kwetsbaarheid met zich mee. Bovendien zitten relatief veel toertochtrijders in deze leeftijdsgroep, en die maken lange schaatsuren¹.

Kijkend naar de cijfers over het gebruik van de schaatsen, zien we een bevestiging dat ouderen er verstandig aan doen enige voorzichtigheid te betrachten. Ruim de helft van de 50-plussers die in het bezit zijn van schaatsen, heeft al meer dan drie jaar niet meer geschaatst (figuur 2). Schaatsen verleert men nooit, maar het lijkt verstandig dat schaatsers zich na meerdere ijsvrije jaren de tijd geven om weer aan het ijs te wennen.

Conclusie

Het naderende natuurijs is een zegen voor de gezondheid én voor de saamhorigheid. Het brengt miljoenen Nederlanders op de been, ook zij die niet zo sportief zijn aangelegd, en brengt die mensen vooral pret en plezier (93% schaatsst in gezelschap¹).

Natuurlijk blijft voorzichtigheid wel geboden. Veel Nederlanders hebben al lang niet meer geschaatst. Daarmee ligt het risico van ongevallen op de loer. Voor wie wil weten hoe die risico's kunnen worden ingeperkt, zijn er diverse raadgevende websites³.

Verantwoording

Dit factsheet is gebaseerd op data van het Nationaal Sportonderzoek 2016. Voor dit onderzoek is in november 2016 een representatieve groep van 1.530 Nederlanders van 15 jaar en ouder ondervraagd.

Noten

- 1) Romijn, D. en K. Breedveld (2009). *"It giet oan!"*. *Onderzoek naar de betrokkenheid bij en beleving van winterse sporten, winter 2008/2009*. Utrecht: Mulier Instituut.
- 2) VeiligheidNL (2013). *Schaatsblessures*. Amsterdam: VeiligheidNL.
- 3) Zie o.a. de websites van de [KNSB](#), van [VeiligheidNL](#) of van [Sportgeneeskunde Nederland](#).